CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 185 ■ Un any, 8 ptes. — Núm. solt, 15 cts. ■ 15 de novembre 1924

PUBLICACIÓ SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CAMEROS, 3 (Passatge Orfeó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉFON 1114

BIBLIOTECA CENTRAL BARCELONA

El sectarisme contra l'Església

Dibuix de JOAN LLIMONA

. . . les potestats de l'infern no prevaldran contra d'ella.

El Congrés de política social de Praga

Actualitat de l'acció social catòlica

Després de la guerra sembla que s'hagi afeblit un xic aquella activitat dels catòlics socials del món; i àdhuc en el terreny de les idees no són pocs els que creuen en rectificacions i passos de retrocés. Ni una ni altra cosa no tenen realitat; els catòlics socials segueixen en el seu lloc de sempre, i les derivacions de la gran guerra no han fet més que venir a reforçar la seva posició, demostrant que aquesta és forta i immutable perquè es fonamenta no res menys que en la justícia distributiva.

Però l'onada de materialisme que ha volgut ofegar tota espiritualitat en els països no bel·ligerants, d'una banda, i la necessitat de la reconstitució com més ràpida millor en els països que han lluitat, d'altra banda, han fet que la llum dels principis de la justícia, tan meravellosament cisellats en la "Rerum novarum", fos un xic enterbolida als ulls dels pobres d'esperit. I en aquesta terra nostra, essencialment impressionable, fins hi ha hagut qui ha arribat a creure que això de l'acció social eren contes vells, preocupacions d'altres temps, i això en el precís moment de la incògnita del comunisme rus, del triomf del laborisme a Anglaterra, del socialisme a Holanda, etc.!

Res, res de decadència; els principis reguladors del moviment catòlic social són més vius que mai; i la necessitat d'actuar-los més sentida cada dia que passa, per raó de justícia, primer, per salvaguarda de la societat, després.

* **

Amb motiu del Congrés de Política social de Praga (celebrat els dies 2 a 6 d'octubre darrer) ha pogut constatar-se un cop més la preponderància dels principis catòlico-socials en el món, i, sobretot, com els homes de tots els pobles que a la seva propagació han esmerçat llur esforç no han decaigut en el seu ànim, no han perdut (sinó al contrari) en la seva actualitat.

Entre els mil congressistes que assistiren a les deliberacions de l'assemblea de la capital de la Txeco-es'ovàquia hi formaren bon nombre de catòlics-socials, alguns tan eminents com Mgr. Piepper, del Volksverein de München-Glebach; el prelat Mgr. Nolens, ministre d'Estat d'Holanda; el cèlebre professor Boissard; l'eminent P. Rutten; el secretari de la Confederació internacional de Sindicats cristians, Sr. Serrarens; el de la Internacional de miners catòlics, Van Buggenhout; els senyors Sangro i Ros d'Olano; el vescomte de Eza, i tants i tants altres que intervingueren brillantment repetides vegades en les tasques de la reunió i en determinaren manta volta l'orientació definitiva.

En la discussió del primer tema del Congrés sobre la situació internacional de la política social, els senyors Piepper i altres donaren pas al nostre ideari. Especialment el senyor Boissard (que fou elegit secretari de l'assemblea) presentà una memòria notable en la qual reflexa i reprodueix la doctrina de l'immortal Codi de Lleó XIII, les recensions del qual aportades en dita memòria quasi foren posades com a lema del Congrés.

En discutir-se el tema de la jornada de les vuit hores (aquesta reivindicació de justícia que passà a projecte de Convenció enla Conferència de Washington de 1919, i que per algun moment ha semblat perillar després de la guerra, sobretot per la fallida d'Alemanya), els homes de la democràcia cristiana portaren la veu cantant pel manteniment de la reforma. Dues intervencions foren especialment notables: la de Mr. Serrarens, que discutí la tesi sentada per Brentano (que defensava el principi de la jornada de vuit hores, però en limitava l'aplicació a països que es trobin en excepcionals circumstàncies, segons ell, com Alemanya), sostenint que després del Tractat de Versalles ja no es podia discutir el principi, sinó aplicar el Tractat, ja que Alemanya l'havia acceptat i signat; i la de gran alçària d'ideals del P. Rutten. qui recordà la meravellosa gradació de valors segons la moral cristiana, sostenint que el valor primer no és el de l'augment de producció, sinó el de l'augment de benestar moral i social, i adduint l'exemple de Bèlgica (pot-

ser no menys castigada que Alemanya per la guerra) on la jornada de vuit hores, ben aplicada i regulada, ha produït efectes excellents entre les classes treballadores, sense debilitar la producció industrial.

En conseqüència, el Congrés va adoptar *per unanimitat* l'acord que a tota costa i sense excepcions convenia mantenir i aplicar mitjançant convenis internacionals la jornada de vuit hores a tots els treballadors del món, amb les adaptacions necessàries després d'una investigació sobre els millors mitjans de portar a cap la dita aplicació. I si aquest no fou un èxit dels demòcrates cristians, sí que pot dir-se que molta part hi tingueren.

I tampoc defugiren els homes de l'avanguarda catòlico-social la discussió d'un tema tan espinós i tan rublert de dificultats com el dels Consells de fàbrica. I davant la intervenció de socialistes com Mr. Jouhaux, i a base de Memòries notables com les del professor italià Aquiles Loria, els nostres homes saberen sentar la doctrina justa i fer les reserves aconsellades pels principis i per les experiències d'ací i d'allà; i la intervenció del vescomte de Eza en aquest respecte establí la veritable doctina nostra salvant les distàncies que de la socialista la separen. I aquí on els nostres homes van abstenir-se de votar, l'acord fou pres per sols uns 200 vots entre els mil que integraven el Congrés.

** *

No cal dir la importància que en el món social ha de tenir el Congrés de Praga. La tasca de l'Associació Internacional per a la Protecció legal dels treballadors, interrompuda per la guerra, es renova al cap de deu anys, i ara d'acord amb el "Bureau International du Travail", de Ginebra. Però no té la dita assemblea menys importància per a nosaltres, catòlics socials, ja que pot dir-se que ella ve a ésser una mena de revalidació de les nostres doctrines i sobretot de la seva actualitat.

A Praga triomfaren els principis catòlics socials, i es consideraren més actuals i més necessaris que mai. I per això ens ha semblat molt oportú de recordar-los ara, en aquest precís moment en què per part de molts catòlics, poc conscients del moment present, es nota certa fredor o absoluta indiferència per a tota actuació catòlica social. Recordem aquelles paraules del Cardenal Mercier: "Quant a deixar aquestes preocupacions de tutela i de franca defensa dels legítims interessos de les classes populars com a monopoli de socialistes i comunistes, no sols crec que seria per als catòlics una greu equivocació p'ena de conseqüències inesperadament perilloses, sinó més encara un mancament a greus deures. Si el que els obrers necessiten i demanen és just, a ningú no podem cedir en el nostre rendiment per la justícia. I a això deu forçar-nos també el nostre deure envers la societat, la pau i l'ordre, els quals poden dependre de la nostra abstenció."

Hi ha catòlics que un cop ha passat la tamborinada creuen que tot perill ha desaparegut i no albiren com enllà de l'horitzó s'agombolen els núvols de tempesta, com ho demostra aquesta incògnita del comunisme rus, aquests set milions de vots socialistes d'Anglaterra.....

I encara que no fos així, a ningú no podem cedir els catòlics, com diu el Cardenal Mercier, en el nostre rendiment per la justícia; el contrari seria mancar a gravíssims deures que com a catòlics tenim.

Llegiu i propagueu
CATALUNYA SOCIAL
Es el periòdic catòlic de més circulació de Catalunya.

Las actuacions feministes de l'hora present

La dona, a la llar

Anem a dir una cosa que potser desplaurà a molts dels nostres mateixos lectors, que potser ens atreurà el qualificatiu de retrògrads, que potser mereixerà excomunió dels esperits progressistes (encara que a aquestes excomunions hi estem ja acostumats) i àdhuc d'algun catòlic potser massa seduït i atret per les coses noves. I aquesta cosa és la següent: les dones als Ajuntaments no ens hi agraden. I qui diu als Ajuntaments, diu al Parlament, als tribunals.

No cal que se'ns digui que aquest de portar la dona a la corporació municipal constitueix un acte d'aquells que el P. Alarcón en diria d'un feminisme acceptable, ja que segons la mentida tradicional, als Ajuntaments no deu fer-s'hi política (com si la política no fos cosa necessària i substancial en tots els organismes de dret públic). I, per tant, sembla que amb aquesta etiqueta de "fer administració" la dona pugui tenir allí un lloc adequat. Però, no, no; ni així.

Es clar que no entrem, en parlar d'aquesta manera, en el pla de discussió de la capacitat de la dona (per nosaltres mai negada en cap aspecte de la vida intellectual); ni en l'ordre dels drets de la mateixa. No, no és aquest el terreny en què el problema deu plantejar-se. Per tant, resta el nostre camí desbrossat per enfocar la qüestió des del nostre punt de mira; i és aquest que la dona no té la missió social a complir en les corporacions de dret públic, sinó en el si de la llar. La família; heus aquí l'ambient propi de la dona, fora del qual la dona ens sembla sempre, sempre descentrada.

Que hi ha dones artistes, literates, de ciència, els noms de les quals han estat un raig de llum per a la humanitat? Es evident; n'hi ha hagut i n'hi haurà encara moltes. Que hi ha hagut dones que han salvat un poble en un moment determinat de la història? Ningú no pot negar-ho. Però qui ens negarà que d'aquí a considerar terreny propi i ordinari de la dona el terreny de les eleccions, de les sessions públiques, dels intervius polítics, hi va un món de distància?

Tampoc cap estranyar-se de la dona regidor, de la dona diputat, àdhuc de la dona governador. En les darreres eleccions angleses aquesta part del sexe bell ha tingut una intervenció preponderant i decidida. No, no ens estranya ja això. Però això no vol dir que no considerem un mal la seva generalització.

Avui per avui, un dels mals que pateix la nostra societat és el del desplaçament de molts estaments socials dels seus radis d'acció tradicionals i naturals. Que pugui, per tant, arribar un moment en què la dona pateixi d'aquest desplaçament, tampoc no ens estranyarà massa. Però vol dir això que des del punt de mira del bé de la família i de l'equilibri social, del qual aquella és base, pugui ésser cosa recomanable aquesta actuació de la dona que equival a la seva descentració social?

Que la dona s'arreconi a casa no és pas el nostre ideal. Que la dona es mostri inculta i estranya als negocis públics, tampoc no ho desitgem, ans ho creiem un greu mal. Però, no és cert que la cultura i l'interès de la dona en aquestes matèries poden mostrar-se a través del marit, a través dels fills, de l'espòs, influint en llur criteri, determinant llur acció, decidint llur voluntat?

Quan una llar compta amb una mare fortament cristiana, selectament culta, la flaire d'aquestes virtuts seves es trasllueix sempre en els homes que la rodegen i amb ella viuen; la seva virtut, la seva finor cultural tenyeixen de suavitat les decisions i els actes dels homes que en reben la seva alenada directa. Per què, doncs, la dona no ha d'ésser culta, no ha d'interessar-se pels problemes de la vida pública, com l'home?

Sí, però sempre a través del seu ambient propi; la família, la llar. Es que podem arribar ni per un moment a somiar que aquesta formació de la dona restaria mancada d'influència social deixant-se albirar a través de la família millor que mostrant-se directament en actuacions de vida pública? No, certament.

I evitem així un perill greu: que la família s'afebleixi i pateixi de la descentració de la dona. Creiem que és cosa que cau de lògica el creure que de l'actuació de la dona en els afers públics no en pot venir un enfortiment de la família; i, en canvi, de la culturització de la dona en les matèries de la vida pública per influir en la mateixa des de l'ambient familiar, en pot venir una millora en la dita vida pública i a l'ensems un enfortiment de la vida

de família. I l'elecció per nosaltres no és pas dubtosa.

Per tant, potser com una excepció entre molts que han aixecat les seves veus de joia amb motiu d'ésser obertes les portes dels Ajuntaments a les dones espanyoles, nosaltres ens atrevim a dir el nostre pensament en contra. No perquè siguem antifeministes en el sentit de no creure en la capacitat de la dona, en el sentit de no estar enamorats de la seva culturització cada vegada més fonda, en el sentit de no creure en la seva actuació necessària, sí, necessària en casos excepcionals pels pobles; sinó en el sentit que en l'equilibri social que exigeix a cada u el seu lloc, el de la dona no ha d'ésser el de les corporacions públiques sinó el de la família, de la qual, en tota societat ben organitzada, han de sortir els puntals de la cosa pública.

Per influir en l'administració municipal, en el parlament, en la direcció de la vida política des de l'eminent lloc estratègic de la família, que compti la dona amb el nostre vot. Per fer de la dona diputat, regidor o governador no dipositaríem el nostre vot a l'urna en dia d'eleccions.

J. M. GICH

Els morts "socials"

III

L'estadística d'En Farré i Moregó al seu llibre *Los atentados sociales en España* acaba el 1.er de gener de 1922. Així, doncs, el negre cens de les dues anyades últimes 1922 i 1923 —diem *últimes* per estalviar explicacions— l'he hagut de treure de referències publicades a CATALUNYA SOCIAL, del "Butlletí de la Cambra de Comerç" i dels meus personals apunts. El primer mort del 22, sacrificat el 4 de gener, va ésser En Marian Sans, obrer, i els periòdics afegien: "de la banda Koenig". Una vegada més cal recordar que sols té dret a protestar de la violència patronal el qui de cor hagi protestat de la violència obrera. (Cosa curiosa: molts sociòlegs *de dreta,* que no paren de declamar contra el salari, i no perdonen que els patrons tinguin obrers assalariats, llavors disculpaven els patrons que assalariaven assassins). La moral de les represàlies és injusta i negra, i els senyors patrons que cregueren fer una bona obra contestant o *fent contestar* els primers atemptats, han produït a la causa de l'ordre social cristià una ferida molt més profunda i greu i delicada i difícil de guarir que no pas la violència primària dels sindicalistes, malgrat que haguessin elevat aquests l'atemptat a teoria i sistema. *Suum cuique tribuere* i no voldria jo trobar-me dins de la pell llur davant del tribunal de Déu.

Aquella "banda Koenig" va ésser exterminada per aquells contra els quals anava dirigida. (Oh! l'*eficàcia* de la violència!). Al cap d'un mes, Eduard Lara, vigilant, del Sindicat Lliure, el 4 de febrer sucumbia, i per l'abril, tres obrers, sense nom registrat a la crònica, caigueren: l'un el 8, l'altre, un aprestador, el 10, i un pintor el 20, president aquest del Sindicat Lliure del seu ram. Pel juliol vingué una bona batuda: Vicens Torres, obrer de productes químics, a Sant Adrià, el 5; Dídac Codina, obrer, el 24; Francesc Monturiol, obrer, el 27, i Joan Duch, obrer, el 28. La llista d'agost porta dos homicidis: Josep Solana, obrer fundidor, el 12, i Esteve Fortuny, obrer, el 15. L'onze de setembre mataven En Jaume Figueres, obrer: el 17 d'octubre, En Miquel Llopart, obrer pintor; el 18, N., obrer fundidor...

... ...

... ...

... ...

Però vingué l'any 1923, i amb les grans vagues i moviments sindicals (Metropolità, Banca, Transports), renasqueren els atemptats mortals, i aquesta vegada reintegrats a llur valor sociològic primitiu. Ja no són tant les represàlies les causes de l'hecatombe com la renaixença de la *disciplina sindical,* exercida en virtut dels intangibles dogmes de l'associació forçada i el dret de vaga. La vaga del Metropolità organitzada amb la star al puny (repassar CATALUNYA SOCIAL d'aquella època) costà la vida a Felip Giménez Muñoz el 1.er de febrer. El 14 fou mortalment agredit Amadeu Campí, obrer del Sindicat Lliure. Anècdotes són els atemptats, segons certs sociòlegs, i segons els sindicalistes mateixos... quan el qui cau és del sindicat contrari. Però quan és del sindicat propi, llavors ja no són anècdotes; llavors no hi ha prou paper ni tinta al portaveu sindical per clamar venjança i proclamar la pena del

talió, com ho feren els del Lliure després de la mort d'aquest Campí. El 26 moria Josep Ferrer, ex-president del Sindicat de menudaires, i el mateix dia mataren un dependent de banca, el senyor Martí Arbonés, empleat de l'Hispano-Americà: una anècdota més, sense importància, que ni menció tan sols mereix en el fascicle sortit pel maig: *El Sindicalismo en la Banca* d'En Domínguez Ramos (assassinat ell mateix a València al cap de poques setmanes). El 3 de març morí Antoni Curial, encarregat mestre de cases, i el 10 tingué lloc el doble assassinat d'En Salvador Seguí (Noi del Sucre) i del seu company Francesc Comas (Peronas). Les anècdotes retombaven damunt del seus primers propagadors! I pensar que el Noi del Sucre va ésser adorat llavors per la premsa socialista i esquerrana com a tipus racial característic de l'obrer català! Un obrer que no treballava, àcrata i d'inconfessable vida, presentat com a mestre i exemple als treballadors de la nostra ciutat. Però, en fi, Déu l'hagi perdonat, que no és feina senzilla. El 26 morí En Narcís Garriga, obrer forner, del Lliure. I el 27, Joan Pey, sindicalista de l'Unic, i el 30, Moisès Bustamante i Rafel Guirao, obrers. L'abril aquell fou l'últim que veieren Francesc Pastor, i Agustí Viladoms, obrers tintorers, morts el 6; un altre obrer desgraciat, trobat mort a Montjuich el 13, Felip Manero i un altre obrer metallúrgic el 21, i un altre dependent, ex-empleat de banca, En Josep M. Foix, mort el 28, vigílies d'esclatar la vaga "dels quatre bancs", que els dependents guanyaren. En cobrar l'augment conquerit, els diners devien fer tuf de la sang dels dos companys assassinats. El 4 de maig va ésser mort un obrer del sindicat de l'Alimentació. Aquells dies començava la gran vaga de transports, lliçó magnífica de sociologia pràctica, experiència convincent del gran valor social del dret de vaga, dret que fou defensat pels vaguistes, de la manera rigorosament lògica que tothom recorda.

R. RUCABADO

PRETEXT

L'exemplaritat del rústec

Em podreu objectar que no fa per a un home de ciutat acuitar-se tant per les coses de la rusticitat, però jo us diré: deixeu-me dir les coses de bé a bé.

Sí, avui, m'ha colpit i edificat l'exemplaritat de procediments d'un rústec.

Potser si ho analitzàvem amb detall aquest home tú, únicament, un impolitesa aparent davall de la qual s'amaga una finor d'esperit que bé la voldria per a més d'un urbà! Potser és un comprensor agilíssim de les coses i té els ulls de l'esperit molt més oberts i bells que no els minsos ulls del seu rostre, que ja us dic que poc li flamegen gens ni mica rera la cortina deslluïda de les parpelles!... Potser, i més que potser!...

Heus ací que jo li dec haver inspirat una massissa confiança de bell antuvi, quan a la poca estona de parlar amb ell—vell, malaltís, empiocat de cadarn i assegut vora la seva llar, amb els peus acostats a les flames d'unes rabasses d'olivera arnada—, m'ha volgut esbadiar el seu cor, (pobra rosa malalta i esfullada), i conferir els seus secrets més íntims, que ni jo us recontaria, mai per mai, això pla! ni vosaltres sentiríeu cap grat de saber-los, després.

El que sí us vull contar és l'exemplaritat, moralment aristocràtica, d'un seu gest, que bé pot alliçonar-vos con m'ha alliçonat a mi.

Deixeu-m'ho dir:

Aqust rústec va estimar, un bell dia de la seva jovenesa.

A l'obaga de l'amor va emportar-se'n el solei d'un rostre de dona, tal i com mana la santa llei de Déu. Llavors, la claror del goig i la flameta de la santa alegria diu que li pintaven els ulls ara deslluïts... Aquell rostre li enriolava la vida bo i espongint-li de castes delicies el repòs...

Un dia—un mal dia de la seva vida—, se li va ennuvolar de sobte l'horitzó del seu viure placèvol... Tampoc en faríeu res de saber-ne el perquè, que no em cal dir!

L'home va impacientar-se greument per unes quantes jornades, i al cap d'allà de moltes impaciències, es va dir a si mateix:

—De què t'aprofita tot això que fas?...—(Veieu com ja apunta la saviesa i la finor d'esperit).

Al cap de més dies va anar-se guanyant a si mateix a la llum i a la força d'aquesta sàvia consideració.

I va amagarse. S'abscondí de les seves relacions, fiant en el temps, que s'emporta l'arena i la petja dibuixada en l'arena...

Els seus amics se'n rigueren i el motejaren de covard.

L'hi veieu per cap indret la covardia?... Jo, no!

Hom creu—, i ho ha de dir—, que hauria estat un covard si no hagués superat la seva greu angúnia i no hagués desaparegut, precisament, per abscondir-se a rumiar la incertesa de les coses i dels homes i la variació llur.

Hauria estat un covard si no hagués caigut del costat segur de la meditació reposada i alliçonadora...

En això donà, pel contrari, prova de l'augusta valentia del seu esperit: en el fet de voler-se situar per a futures possibles contingències i enfortir-se perquè qualsevulla d'elles s'esberlés contra la seva novençana fortalesa.

I us refermo, que, vell i malalt i tot, el rústec d'aquesta història *és més valent* que els trenta anys encara no caiguts de l'arbre de la meva vida...

Heus ací l'exemplaritat del rústec

MN. LLUÍS G. PLA.

El règim de subsidi maternal

Per R. D. del 21 d'agost de 1923 foren reformats alguns articles de la Llei sobre el treball de les dones i dels nens, en el sentit de reglamentar el treball de les mares obreres, abans i després de l'infantament, concedint-les-hi mants drets, entre ells el de rebre de l'Estat un subsidi de cinquanta pessetes en el cas de donar a llum, i instaurant, amb això, un avenç del projectat segur obligatori de maternitat.

Aquesta labor legislativa, per l'efectivitat de la qual, en el relatiu al pagament del dit subsidi, ha consignat el Directori mitjans econòmics en la vigent llei de pressupostos, s'inspira en un ideal de millorament de la raça, facilitant "adequada assistència a la mare i al fill durant un mínim de repòs obligatori", segons s'indica en el preàmbul del referit R. D.

Excellents han estat els resultats durant un any, aproximadament, de vigència del dit règim, puix la Caixa Collaboradora a Catalunya i Balears de l'Institut Nacional de Previsió, o sigui la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis d'aquesta ciutat, ha satisfet l'esmentat subsidi a 3,131 mares obreres, afiliades al règim oficial de Retirs Obrers, el qual requisit és essencial per a tenir dret a l'esmentada bonificació.

L'escomesa sectària

Els sectaris han iniciat una forta ofensiva contra l'Església. A França la maçoneria fa grans esforços per endogalar novament els catòlics.

A Amèrica els protestants de totes les sectes s'uneixen per fer minvar el prestigi del Sant Pare.

A Rússia els bolxevistes publiquen una revista per als analfabets de la pagesia, que són nombrosos, fent una campanya horrible contra Jesucrist amb gravats obscens. Els homes satànics que dirigeixen aquella revista pretenen, per mitjà dels gravats immorals, fer perdre la fe a la gent del camp.

Són tan horribles aquests gravats i tan sacrílegs, que segons ha declarat un periodista anglès que els ha examinat, cap revista d'Europa, ni la més sectària, no s'atreviria a reproduir-los.

Perden el temps els nostres enemics. En el dibuix del nostre illustre amic, l'eminent artista Joan Llimona, que honora aquestes planes, es veu el sectarisme simbolitzat en un escorpí. Així és, en efecte. Aquest escorpí no farà trontollar els fonaments de l'Església. Es massa minso. L'únic que pot fer és bavejar-la.

Però els catòlics estem massa amunt perquè arribin fins a nosaltres els esquitxos de la seva bava.

Aquest número ha passat per la censura militar

La propaganda anarquista

Ha fracassat el complot anarquista que preparaven elements àcrates estrangers en unió d'un escamot d'anarquistes espanyols. Alguns d'ells han estat morts i els altres són a la presó.

Heus aquí els fruits de l'anarquia. Els anarquistes intellectuals llencen la llavor de l'odi i aquesta germina en el cervell i en el cor dels incautes, posant en pràctica l'obra destructora que aquells aconsellen. Els elements directors actuen sempre darrera la cortina. Els que cometen els atemptats són gairebé sempre els més infeliços. I si es castiga els que cometen un crim, per què no s'ha de castigar també els inductors, que són els que posen l'arma homicida a les mans dels delinqüents?

A Barcelona ha germinat la llavor anarquista perquè els seus partidaris han pogut actuar impunement. A la nostra ciutat s'han publicat periòdics àcrates, que han combatut aferrissadament l'autoritat, la família, la pàtria, és a dir, tot allò que defensen els pobles que no volen desaparèixer.

Què s'ha fet contra aquests periòdics que han exacerbat les passions dels exaltats i han omplert d'odi el cor del poble? Absolutament res.

La baixa política és responsable dels avenços de l'anarquia.

S'ha considerat més perillosa una estridència d'ordre polític, que no pas els atacs sistemàtics a l'autoritat i a la família. Alguns polítics han aprofitat sovint l'organització dels elements àcrates per combatre determinades agrupacions polítiques.

Els antics governs es mostraven inexorables amb els que combatien les oligarquies centralistes i en canvi deixaven dir les heretgies i les blasfèmies més horribles damunt les planes dels periòdics àcrates. Quan En Lerroux gaudia d'una gran popularitat a Barcelona era jo molt jove, però encara ressonen en les meves oïdes moltes de les blasfèmies que va dir en els actes de propaganda republicana. Ell podia dir el que volia, però els seus adversaris polítics eren perseguits i empresonats per atacar al capdavall coses purament humanes. A Déu se'l podia ofendre, però ai d'aquell que s'atrevia a atacar el Cèsar.

Una vegada els estudiants vàrem organitzar un acte de protesta per haver estat ferit un dels nostres companys. En Lerroux es trobava a la sala on es celebrava el míting, i com que era diputat fou invitat a parlar. Era jo un infant, però recordo una de les blasfèmies que va dir. La guardia civil, *digué,* en vez de apuntar sus fusiles contra los estudiantes, debiera levantarlos al cielo y disparar contra ese Dios tirano de todos los tiempos. *M'envaí una esgarrifança, com si m'haguessin clavat al pit una fulla d'acer.*

Si En Lerroux, en comptes de dir que disparessin contra Déu, hagués dit que havien de disparar contra els ministres, és que no hauria caigut damunt el seu cap l'espasa vindicadora de la llei?

Tots sofrim les conseqüències d'aquesta política suïcida. Per aconseguir l'allunyament de les masses dels partits que combatien les corrupteles de la política, s'han deixat dir impunement les monstruositats més grans.

Havem vist governadors de l'antic règim, que han prohibit la representació d'una obra, honradament pensada i escrita, per contenir algun concepte sobre coses opinables que s'ha considerat delictiu; i, en canvi, mai no s'ha molestat els autors de vodevil que amb llurs obres llordes i estúpides embruteixen el poble..

Aquesta és una veritat que ningú no pot negar.

Si els directors del sindicalisme haguessin tingut concomitàncies amb determinats elements, tingueu la seguretat que haurien estat dissoltes les organitzacions obreres.

Es donava el cas paradoxal que els elements que negaven fins el concepte de pàtria, es posaven al costat de les oligarquies polítiques.

Potser algun dia s'aclariran alguns misteris del sindicalisme i sabrem perquè feia servir l'espanyolisme de cobertora per satisfer les seves concupiscències.

Cal rectificar aquesta política, car al capdavall tots en sofrim les conseqüències.

Havem de respectar totes les idees honradament professades que no siguin perjudicials a la societat, però no podem de cap manera tolerar les propagandes dels elements àcrates que armen el braç dels exaltats.

Ens han de fer mil vegades més por les

doctrines anarquistes, que les estridències polítiques.

No hem de voler que la passió ens posi una bena als ulls i que per combatre una idealitat que considerem equivocada, contribuim a la creixença dels elemenets àcrates i a la vulgarització d'unes doctrines que de retop ens feriran també a nosaltres.

S'ha cregut que el poble podia prescindir de la Religió, i ara tots veiem les tristes conseqüències del materialisme abjecte.

Penseu que és molt difícil de localitzar el foc, i que quan llengotegen les flames i el fum espesseeix l'aire, perilla la casa del veí.

Els que han permès que el foc s'abrandés, potser algun dia es cremaran les mans.

J. CIVERA I SORMANI

El conflicte del dia

Els preus dels queviures van pujant, pujant... On anem a parar?

No és que manquin queviures.

No manca tampoc pa, ni vi, ni oli. Sobren fruites, llegums, peix, llet. Abunda tot, en una paraula.

De productes industrials també n'hi ha a bastament.

El ram de transports és car, però no és pas la causa de l'augment de preus.

Com, per tant, explicar-s'ho raonadament? Cal estudiar les causes si hom vol combatre amb eficàcia els efectes. Nosaltres, cada u de nosaltres, som una de les causes de la carestia. Qui ara no allarga, com sol dir-se, més la mànega que el braç? Qui no ha augmentat desproporcionadament el seu pressupost particular durant els anys de les vaques grasses, sense curar de rebaixar-lo en aflaquir-se les vaques?

Aquest fet es reflexa en els preus de les coses fatalment, naturalment. En calcular el valor que han d'obtenir en el mercat, els venedors hi posen un tant per cent per a cobrir el dit pressupost, integrat per viatges, autos, cines, etc., coses en les quals abans no pensava ningú. I en fer aquest càlcul solen excedir-se de tal manera que està cridant fortament l'atenció la vida de luxe que porten molts d'ells. Alguns viuen en pisos encara modestos, però tenen casa pròpia i en compren de noves... Els carnicers i peixaters són els reis de la plutocràcia dels nostres mercats.

Una altra de les causes principals de l'encariment de la vida és la conxorxa dels productors, dels venedors, de tots els que especulen en articles de consum. Prou sabem que la confabulació per augmentar els preus dels articles de primera necessitat és castigada per la llei, però, qui se'n recorda d'això? Expressa o tàcita, aquesta conxorxa és general en els mercats, i per aquest motiu veureu podrir la fruita als camps, i llençar el peix al mar, i abandonar-se el conreu de les verdures abans que rebaixar els preus. Que això clama a Déu? Certament que sí, però els homes no hi volen posar remei, ells sabran per què.

La desvalorització de la pesseta pertorba tota l'economia del país. La veritat del fet és que paguem els articles amb moneda rebaixada de valor i, per tant, hem d'augmentar la quantitat de moneda per tal de satisfer degudament la vàlua real de l'objecte que es compra.

El nombre desmesurat de venedors de determinats queviures provoca el seu augment. Com, si no, s'explica que visquin de la venda de llet un gran nombre de botiguetes a Barcelona? Venent-la cara...

El mateix passa amb les fleques, de les quals en trobeu una a cada pas, i amb els apotecaris, i amb els adroguers i pastissers, etc., etc.

Aquella famosa llei econòmica, en virtut de la qual la concurrència fa minvar els preus, falla ara completament. Però no falla perquè no sigui veritat, sinó perquè un fet de força superior s'imposa a ella: el fet d'haver de viure superant-ho tot; el fet de les confabulacions consegüents de què parlàvem.

N'hi ha d'altres de causes d'aquest alarmant encariment de la vida, però no totes poden referir-se en un article.

Exposades les principals, elles mateixes porten de la mà els remeis. Però cal confessar que són de molt difícil aplicació.

Convertir els Municipis en Cooperatives, cosa que somien alguns i que d'una manera embrionària s'ha provat ja (taules reguladores, fleques, etc.), constitueix un remei perillós, encara que, parcialment, a voltes, ha donat bons resultats.

Posar en mans de l'Estat una dictadura econòmica per a solucionar el conflicte, encara és més perillós, car porta de dret al caos socialista.

Què fer, doncs?

A. Z.

L'encariment de la vida

La tardor daurada, que antany feia oloroses les cases de pagès emplenant-les de fruits que garantien el viure tranquil de la hivernada, aquest any hi ha dut la malastrugança. Els fruits, escassos i malmesos de la terrible secada, han assolit un preu molt alt alguns d'ells, però aquest preu no ha estat remunerador per raó de llur poca abundància. I menys remunerador encara en esguard de l'emmalaltiment dels arbres degut també a la secada. I, per escreix, les primeres matèries per a la fabricació dels productes nous han pujat molt de preu. A Llotja, corredors i comissionistes sembla que s'empaitin a l'alça. Us ofereixen el gra per al bestiar a un preu esgarrifós, i quan us retorneu de l'esgarrifança i aneu a ajustar un compromís, resignats al preu ofert primerament, ja us en exigeixen un ral o una pesseta més. I la vida es va encarint indefinidament. Qui deturarà aquesta onada impetuosa de l'alça?

La taxa, ultra ineficaç i provocadora del frau i la mixtificació, és una mida senzillament injusta. Perquè fos justa caldria taxar-ho tot; car, qui traçarà una ratlla netament divisòria entre els productes de primera necessitat i els que no ho són? I voleu res més injust que taxar els productes i no taxar les primeres matèries? I posar-se al cap de voler taxar tots els factors, fóra una tasca complicadíssima i de no acabar mai, que menaria a un veritable i total socialisme. Per ventura, ara, pel que es refereix a la patata, taxaran la llavor, i els adobs, i els arrendaments, i els acarreigs i els jornals? Encara una altra cosa: per què el pagès s'ha de deixar confiscar un centenar de duros, posem per cas, del valor de la collita, mentre que el consumidor egoista i acomodatici malversi en una munió de coses, cares i no taxades en llur major part, de les quals podria fàcilment passar-se?

La taxa és injusta, tanmateix. Car si hom taxa el més, hom deuria també taxar el menys. Si el governant que fa de providència creu que el preu de vint-i-cinc cèntims el quilo de patata és necessari al pagès per guanyar-se la vida, hauria de pensar, per ésser conseqüent, que l'any que els negociants només li n'ofereixen quinze, el pagès no es guanya la vida, s'empobreix, i per evitar l'empobriment de tota una classe tan imprescindible com la pagesa, caldria taxar la patata a vint-i-cinc cèntims igualment. Perquè ara, qui i com li garanteixen al pagès, en colgar la llavor en terra, tots els malastres que li poden esdevenir?

En taxar amb marcadíssima preferència els productes agrícoles i fer l'ull gros amb els productes industrials, el pagès és tractat amb un peu d'inferioritat. Perquè un industrial que no es guanyi la vida per culpa de la taxa, pot plegar el negoci, recollir el capital i viure de renda. La fàbrica del pagès és la terra, és el camp; aquesta fàbrica no la pot tancar mai, no pot retirar-ne el capital, si no vol ermar-la, destruir tot el seu valor, empobrir-se i condemnar-se voluntàriament o per un cop de geni a la vaga de la fam. En una fàbrica tancada només s'hi faran teranyines; un avellaner, un cep, si no es conra i esporga, en quatre anys es mor. El pagès, doncs, que es trobi amb l'oli taxat a un preu no remunerador, què n'ha de fer del seu camp d'oliveres? Treballar per al diable, que fills del diable són tots aquells que, afavorits per la taxa, esmercen en vicis, plaers i vanitats allò que usurpen al pagès.

* * *

Remeis contra la vida cara? D'eficaços i immediats no en sabem cap. És un problema complicadíssim, on intervenen una colla de factors, generals els uns, particulars els altres i de tan diverses menes, que es fa difícil d'apuntar-los només en un article. El baix valor de la pesseta, sense cap mena de dubte, ha agreujat el problema encarint certes primeres matèries, com els adobs químics, i especialment el moresc, el qual, malgrat l'abundant collita, va pujant cada dia. La mala collita darrera de cereals, de patates i d'altres, per la llei de l'oferta i la demanda, els ha fet pujar de preu, i per l'ús i explotació de la dita llei per part dels intermediaris especuladors. Parlem-ne d'aquests darrers.

Aquesta gent, malgrat ésser actualment necessaris al comerç, han estat i són funestos per als pagesos. Deixant de banda l'especulació i l'agavellament a què acostumen a dedicar-se, són una gent que, tant si el fruit va car o a bon preu, sempre volen guanyar el mateix. És una altra injustícia de la taxa. Aquesta marca

o limita el guany del pagès, però no restringeix el negoci de l'intermediari. Són, en general, gent sense llei ni ètica de cap mena, sabedora i tècnica en tota guisa de males arts per usurpar al pagès, des de la trampa en el pes fins a malmetre el fruit amb enginy diabòlic en el cas que sofreixi una baixa imprevista un cop el té ja comprat i emmagatzemat, per tal de refusar-lo o rebaixar-ne escandalosament el preu de compra al pagès. Tenen cinisme per fer-ho i ho solen fer. Són gent que no sabem si estan o no sindicats, però quan cal, quan convé donar un cop de força, formen tots com si n'estiguessin. Davant d'ells el pagès s'ha d'ajupir, i l'únic a què pot apellar, per instint de defensa, és a fer ús de les mateixes arts.

Considerem això un gran mal que ha influenciat la massa pagesa; aquesta ha après de gitanejar i, oi més, s'ha encomanat la fam dels guanys extraordinaris i de la riquesa fàcil, fam i avarícia aguditzades per les males collites, de les quals es vol rescabalar, revenjant-se quan les collites o les demandes del mercat li donen ocasió propícia. En bona part, els sindicats agrícoles haurien pogut evitar-ho o remeiar-ho. Però encara resta a Catalunya alguna zona important en la qual els pagesos no estan organitzats, i els que n'estan passen avui per una crisi seriosa i han romàs a mig camí de la seva tasca. Ha mancat el crèdit a llarg termini i també han mancat i manquen homes. Molts i molts Sindicats sols fan la viu-viu i més valdria que no existissin. Una àmplia organització sindical agrària, amb federacions i confederació, hauria pogut fer efectiu el crèdit d'una manera expedita i eficaç, puix que creiem que els pagesos tindran crèdit i podran fer-ne ús quan es deixin els diners ells amb ells. Tota la resta serà una pura fórmula. L'organització sindical vasta, comptant amb homes, podria empendre's l'enorme empresa de les mútues d'assegurances contra les males collites, les malalties del bestiar i tots els flagells de l'agricultura... i àdhuc la venda directa dels seus fruits.

Estem esperant amb curiositat el resultat que donarà la venda directa dels fruits de la Federació regional de Sindicats Catòlics de València ajudada per la Comissaria de Proveïments d'allà. Fins ara a Catalunya han fracassat tots els assaigs de què tenim notícia. A un pagès tot sol, individualitzat, encara que estigui a les portes de Barcelona, creiem que no li resulta a compte vendre's ell mateix la fruita, la verdura o les hortalisses a Santa Caterina o a la Boqueria. Per això ho dóna a mans de comissionistes, i com que aquests li marquen el preu, quan hom va a comprar-li al seu hort, ell en demana el mateix que els mercats de Barcelona.

De tota la colla de valors polítiques, teòriques, administratives i socials, etc., que amuntegades encareixen la vida, la que pesa més és la valor moral. Mentre el pagès, intermediari, comerciant, no trobi aturador moral en la seva consciència en marcar preu als fruits, no s'ha d'esperar gaire de totes les altres mides i valors. Que tothom o els més es tornessin pobres d'esperit, la resta vindria automàticament. Sempre al fons de cada problema social o econòmic es troba l'eterna qüestió moral.

ANGEL GRAU

Federació Catalana d'Estudiants Catòlics

Ha estat repartit profusament, entre els estudiants, un manifest molt interessant, en el qual es fa una crida a tots els companys per tal que s'acoblin sota la bandera de la Federació. Aquest manifest el signa l'illustre jesuïta P. Ignasi Casanovas, consiliari de la Federació; el President, Joaquim de Dalmases, i els presidents de les seccions. Es explicada admirablement la finalitat de l'Associació; es diu perquè s'anomenen catòlics i esmenten l'obra que porten ja realitzada.

Aquest manifest, molt ben pensat i admirablement escrit, ha produït molt bon efecte entre els estudiants catòlics.

SÉRIE DE DICCIONARIS MANUALS

Diccionari Català - Castellà
Preu: 7 pessetes

Diccionari Castellà - Català
Preu: 7 pessetes

d'acord amb les normes de
l'Institut d'Estudis Catalans
per
Joaquim Civera i Sormani

Es venen a totes les bones llibreries. Dipòsit: Impremta Ràfols, Portaferrissa, 51

La III Assemblea confederal d'estudiants catòlics

S'ha celebrat a la ciutat germana de València la III Assemblea de la "Confederació d'Estudiants Catòlics d'Espanya", havent-hi assistit a la vora d'un centenar de delegats de totes les contrades espanyoles, i per primera volta la jove "Federació Catalana d'E. C.".

Com de consuetud, les tasques professionals han començat amb un dia de recés espiritual, el qual fou dirigit pel Consiliari de la Federació Valenciana d'E. C., Rnd. N'Antoni Justo, Prev., en el Collegi del Beat Joan de Ribera, de Burjasot. El docte sacerdot, tot zel per a les obres socials d'ensenyament i educació, donà sapientíssimes normes als assembleistes.

El dia de Tots Sants, l'Excm. i Rdm. Senyor Arquebisbe celebrà davant la Verge dels Desemparats una lluïdíssima Missa de Comunió, acostant-se a la Sagrada Taula autoritats i catedràtics junt amb els estudiants. A la Universitat tingué lloc després l'obertura de l'Assemblea i totes les sessions, pronunciant bellíssims parlaments: En Calatayud pels E. C. de València; En Santillàn, per la Federació Universitària Hispano-Americana, recentment constituïda, En Soler i Janer pels Tradicionalistes i el President de la Confederació, senyor Martín-Sànchez. L'Assemblea ha rebut adhesions del Nunci, de quasi tot l'episcopat espanyol i d'altres valuosos elements.

Les ponències presentades a l'Assemblea foren quatre: "Intervenció de l'Estudiant en la Vida universitària; fins on té d'arribar", de la qual era ponent el Cercle d'Estudis de la Federació d'E. C. de Madrid. "Collaboració dels E. C. a la vida de les Joventuts Catòliques", presentada pel President senyor Ferran Martín-Sànchez. "Orientacions sobre l'Ensenyament tècnic", pel Cercle d'Estudis de la Federació Catalana d'E. C., i "Mitjans d'unió escolar ibero-americana", de la qual era ponent la Federació Universitària Hispano-Americana. Entre els acords de més importància cal esmentar la necessitat de l'autonomia universitària i de la intervenció en els claustres de les associacions escolars amb més d'una quarta part d'alumnes matriculats; la conveniència que els estudiants, acabats els estudis, passin a treballar activament als centres de Joventut Catòlica; la llibertat d'ensenyament en els estudis tècnics, i les creacions d'una Escola Politècnica Superior i d'una Universitat Catòlica Hispano-Americana.

L'Assemblea es reuní també en seccions, acordant-se recomanar als associats l'ingrés en les Congregacions Marianes i d'organitzar, si és possible, Exercicis Espirituals per formar bons directors; implantar immediatament la Cooperativa Escolar i millorar la *Hoja Informativa* que publica la Confederació.

La sessió de clausura, que tingué lloc el dia quatre, revestí un esplendor solemnial, presidint l'acte el Rector de la Universitat i altres autoritats.

Ultra la labor professional es realitzaren visites instructives, excellint la que es féu a Manises, on hi ha una Escola Superior de Ceràmica; també hi hagué partit de fútbol, funció teatral, i concert en els Vivers Municipals, ofrena de l'Ajuntament.

Coincidint amb l'Assemblea, la Federació Valenciana d'E. C. féu beneir una artística senyera, per l'Excm. i Rdm. senyor Arquebisbe Dr. Melo, la qual fou tot seguit jurada pels estudiants.

Cal constatar també la important conferència que el dia de Tots Sants a la vetlla donà en la Universitat, el Rd. Dr. Carles Cardó, Prev., davant de nombrosos assembleistes i d'un bell estol d'intellectuals i de sacerdots. El docte conferenciant demostrà amb una sèrie de detalls i de lògiques argumentacions la importància dels estudis clàssics, i explicà el funcionament i l'organització de la "Fundació Bernat Metge", "la qual empresa gegantina — digué — posarà Catalunya al nivell dels pobles més avençats en la Cultura". El Dr. Cardó anà a València en nom de la Fundació Bernat Metge, la qual entitat fou invitada per la Federació Catalana d'E. C.

En l'elecció de Junta Suprema de la Confederació d'E. C. d'Espanya, fou reelegit President el senyor Ferran Martín-Sànchez, enginyer agrònom i estudiant de Dret, el qual passà per la nostra ciutat de pas cap a Roma on ampliarà els seus brillants estudis. Aprofitant la breu estada a Barcelona, visità el local d'Acció Popular i adreçà unes eloqüents paraules als estudiants catòlics catalans.

D'ací i d'allà

... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

* * *

Altra vegada ha onejat la bandera negra al cim de la presó de Barcelona.

Han estat executats els reus Josep Llàcer, natural de La Jana (Castelló de la Plana) i Joan Montejo, natural de Liceros (Sòria).

Que Déu els hagi perdonat.

* * *

A Navarra han estat detinguts vint-i-dos subjectes que varen disparar contra la guàrdia civil. Alguns d'ells són anarquistes.

No esmentem els noms perquè tots ells són a Barcelona completament desconeguts.

* * *

S'ha descobert un complot anarquista que, segons ha dit la policia, tenia per objecte assaltar la caserna de les Drassanes.

Afortunadament ha fracassat i els anarquistes han estat detinguts i empresonats.

Dos dels detinguts són fills de Barcelona, i els altres són d'Almeria, d'Osca (Aragó), Navarra, Logronyo, Saragossa, Perrate (València) i Algar (Múrcia).

* * *

Els diaris illustrats de Madrid són admirables. Publiquen unes fotografies interessantíssimes. En gairebé tots els números veureu els moros com disparen amagats darrera les pedres.

Es veu que tenen uns fotògrafs molt arriscats. Agafen la màquina, es posen davant l'enemic i, saludant respectuosament, exclamen: "Un moment! Poseu-vos bé i pentineu-vos una mica, que vaig a fotografiar-vos".

I els moros es deuen posar una mica de cosmètic al cap i es deuen fer la clenxa.

D'això nosaltres en diem pendre el pèl als llegidors. Amb unes tisores i un pot de goma es poden fer unes fotografies meravelloses.

Recordem que una vegada aquests periòdics tan ben informats varen publicar una fotografia que deia: "Barcelona dispensa al señor Lerroux un entusiasta recibimiento". I, efectivament, en la fotografia apareixien els adversaris polítics del senyor Lerroux. Aquella fotografia va ésser feta quan l'arribada dels diputats solidaris a Barcelona. En primer terme s'hi veien els catalanistes més significats.

Al cap de pocs dies varen fer una planxa encara més grossa:

A causa del mal temps s'ajornà l'acte de la jura de la bandera, i, no obstant, el dimarts següent arribà a Barcelona el *Nuevo Mundo* i a la plana central hi havia una fotografia al peu de la qual es llegia: "La jura de la bandera en Barcelona". En la fotografia s'hi veia unes cases baixes amb teulada i un jardinet provincià.

Aquests periòdics tan despreocupats són capaços d'imitar aquell director de diari que, havent-se enfonsat un pont en el moment de passar el tren, publicà una fotografia, reproduint un pont qualsevol, sota la qual es llegia: *Hundimiento de un puente. Momentos antes de pasar el tren que produjo la catástrofe.*

Els llegidors deurien riure de contents.

* * *

Tota la premsa d'Europa ha comentat la lliçó que el Nunci de Sa Santedat a París, Monsenyor Cerretti, ha donat al ministre francès Albert, que en una recent assemblea sectària es permeté tergiversar un text d'un discurs del senyor Nunci a propòsit de l'herència moral de l'antiga Sorbona, amb el deliberat propòsit de molestar el representant del Papa.

A propòsit d'aquestes audàcies dels sectaris que ara tornen a posar en ridícul la nació germana, tan digna d'ésser dignament regida, la premsa francesa recorda aquella graciosa anècdota que fou no fa gaire molt comentada.

L'encarregat de compaginar els telegrames del diari *La Lanterne* tenia ordre d'extremar la nota sectària; i, llegint ràpidament un telegrama que començava dient: "Dos frares...", sense llegir res més posà damunt el telegrama aquest títol: "Dos sàtirs en acció." I, efectivament, el telegrama deia que dos frares s'havien llençat a l'aigua per salvar un infant que s'ofegava i que un d'ells sucumbí en tan heroica acció.

Aquest és el procediment dels sectaris.

El que passa

ESPANYA ENDINS

... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

El Congrés de la premsa que acaba de tenir lloc a Madrid, acordà demanar al Govern que suavitzi la censura que l'ofega i posa en perill de mort molts diaris d'informació. Vet aquí una cosa que no podem sentir perquè es tracta de la mala premsa, però no veiem inconvenient a sumar-nos a la petició de llibertat d'impremta feta pel Congrés esmentat en quant es refereixi a informacions honrades i qüestions opinables. Però al propi temps demanem al Govern que tanqui de cop tota llibertat per a la propaganda de doctrines dolentes i papers pornogràfics. Perquè no s'hi val a deixar corrompre el poble i llevar-li la fe, i després punir els crims que aitals propagandes originen.

... ...
... ...
... ...
... ...

El Consell Superior d'Economia ha volgut fer-se càrrec pels seus propis ulls de la crisi tèxtil que fa mesos patim, i va agreujant-se, a Catalunya. I ha tramès aquí uns senyors comissionats, molt respectables, que han visitat atentament els centres industrials més afectats per la crisi, i s'han convençut que verament hi ha una crisi tèxtil que està arruïnant una de les fonts de riquesa més abundoses de Catalunya, i, el que és pitjor, omplint de misèria moltíssimes llars obreres.

Els mitjans que es proposen per conjurar aquesta crisi no passen de bons intents. No es vol guarir-la *a radice*. Es la desencertada política aranzelària que propugnà Bergamín i el partit conservador practicà en la seva darrera funestíssima actuació ço que deu rectificar-se, si es vol salvar aquesta i altres indústries també en crisi mortal.

Fixi-s'hi bé el Govern, que no per incruenta és menys mortífera la guerra econòmica que ens fa l'estranger, armat de totes armes, sense quasi cap defensa per part nostra...

ESPANYA ENFORA

Com si els tres s'ho haguessin dit, Marx, Mussolini i Herriot, han pronunciat l'un darrera l'altre, altres tants discursos d'alta política, d'orientació nacional, de general transcendència.

El del doctor Marx, el nou salvador d'Alemanya, és ple de seny i de valentia. Blasma els militaristes, confessa que Alemanya perdé la guerra, encara que molt honrosament, i ha de carregar amb les naturals conseqüències. El gran estadista del Centre proclama aquesta veritat i defensa palesament la política de vençuts que cal practicar lleialment per fer possible el ressorgiment de la Germània moribunda i assegurar fortament la pau i l'esdevenidor d'Europa. Es un discurs nobilíssim, d'un alt sentit polític i d'uns efectes transcendentals.

També mereix semblants elogis, encara que no és tan remarcable, el discurs d'En Mussolini a la majoria parlamentària a la vetlla d'obrir el Congrés nacional. Cal prevenir els lectors contra les tendencioses informacions maçòniques de l'Agència Havas, netament judaica. El discurs d'En Mussolini fixa les normes polítiques a seguir i està amarat d'amor a Itàlia. Ell no parla de la seva política antimaçònica, realment salvadora, que practica, però ja en parlen els maçons i quants amb ells simpatitzen. La consigna maçònica contra Mussolini és mundial, i l'obeeix tota la premsa neutra i bona part de la nostra premsa esquerrana... Quina llàstima que no sàpiga apendre la tàctica del camp contrari en aquests afers i faci el joc als enemics més furients de l'Església!

El discurs d'Herriot, que tant enlairen els periòdics que indiquem, és una virulent diatriba contra els governs del bloc nacional, per tal de defensar-se de l'enèrgica ofensiva que acaba d'iniciar, comanat per Millerand, contra el conglomerat radical-socialista-maçònic que ocupa el poder. Herriot té perduda la partida. No caurà per ara perquè l'engranatge polític francès no permet que caigui, però no farà res més que donar tomballons fins que li arribi l'hora.

La república del Brasil va seguint els mateixos viaranys que la portuguesa, que li serveix de model.

Els enamorats d'aqueixa forma de govern sofriran un desencant en veure aquest fracàs brasileny allí on semblava més enfortida la república.

J.

Noticiari

ESPANYA

Ha mort, a Saragossa, l'exemplar sacerdot Mossèn Elies Fez, actiu i zelós propagandista d'obres socials. Entre altres fundà la Cooperativa Obrera de Sant Josep i la Biblioteca Popular, que ell mateix administrava. Darrerament constituí un Patronat per a dependents de Comerç. Preguem per la seva ànima.

—Una deixa quantiosa d'un fanàtic racionalista per a fundar escoles atees, a Badajoz, ha produït allí una formidable reacció de l'esperit catòlic que farà impossible aital fundació. Bé pels catòlics extremenys!

—La Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç demana al Govern que no atengui el recurs interposat pels canvistes de Barcelona contra l'acord de la C. P. relatiu a la "setmana anglesa".

—El nou conflicte miner asturià ha donat lloc a un seriós oferiment de part dels obrers per encarregar-se de l'explotació de les mines en condicions no pas desbaratades. El conflicte està en vies d'arranjament.

—El Governador de València fa una enèrgica campanya contra la blasfèmia, la deshonestedat, etc. No li faltarà feina a l'animós governador de València. Que no siguin tots així!

—L'Assemblea de la Federació de Caixes d'Estalvi, de Mondoñedo, ha demostrat les fondes arrels que aquesta institució ha posat àdhuc en terres que semblaven massa aspres per a tal planta.

—A Càceres s'ha celebrat una Assemblea social femenina amb molt d'èxit. Les oradores advocaren discretament per la concòrdia de tots els elements de la producció. Parlaren de la naturalesa del Sindicat com si en fossin mestresses.

—Ultra les cases de lloguer que per a la classe mitja s'estan construint als carrers de Coello i Casanovas, la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat d'aquesta ciutat, ha adquirit uns terrenys a la barriada del Clot per tal de construir un grup de cases edificades a tota l'alçada que permeten les ordenances municipals, que destinarà a estatges per a famílies de la classe obrera.

Com que la Caixa no persegueix cap fi de lucre, el lloguer serà reduït.

La Caixa llogarà els pisos amb preferència als seus imponents que reuneixin les condicions que seran prèviament determinades.

—A Palma de Mallorca el nou cens electoral conté 27,488 votants dels quals són dones 9,588. En alguna secció aquestes superen en nombre als homes. Vet aquí un cens divertit.

—La "Gaceta" ha publicat un R. D. dictant disposicions per a la confecció del cens corporatiu que ha de pendre part en les pròximes eleccions municipals, ...

—Contra la crida de determinada organització obrera de Barcelona, dirigida als empleats de les Companyies d'Assegurances, la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç s'ha cregut en el deure de fer públic que d'antic està ja constituït en la nostra ciutat el Comitè Paritari del Ram d'Assegurances, segon dels que integren la Comissió Mixta del Treball en el Comerç de Barcelona, domiciliada a la Plaça Reial, núm. 12, Comitè en el qual aquesta Associació collabora, junt amb altres entitats similars.

ESTRANGER

El Delegat apostòlic a Turquia ha aconseguit ço que no aconseguiren les grans potències: que el govern turc permetés que es tornessin a obrir totes les Escoles catòliques que havia manat tancar.

—L'Oficina Internacional del Treball, en la seva última reunió tractà especialment de la jornada de les vuit hores, que és la qüestió cabdal avui dia en el món del treball, i dista molt d'estar resolta.

—Un Sindicat socialista francès, afiliat a la C. G. T., s'ha cregut obligat a protestar i a demanar la intervenció del Consell Nacional de la indicada entitat contra les vils disposicions del govern francès respecte als funcionaris que porten els seus fills a les escoles lliures, els quals seran assetjats per fam com en temps de Combes. Oh, la gran democràcia maçònica francesa!

—El bisbe de la diòcesi de Cuyos (Argentina), diòcesi que és més gran que Espanya, ha fet públic que a les famílies espanyoles que vulguin anar a conrear terra, els facilitarà parcelles de 25 hectàrees, amb una bona casa, 25 animals de feina i de cria, material de cultiu, adobs i llavors.

—S'ha reunit la Internacional Cristiana de Transports a Viena, acordant el manteniment de la jornada de vuit hores, la ratificació del conveni de Washington i la concessió de 52 dies de descans anyal, i altres millores.

fol.
304(05)(46.71) Cat.

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÁNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; emprenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dóna allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Acadèmia Cots

FUNDADA EN 1879

Carrer dels Arcs, n.° 10, pral. (Travessia de plaça Sta. Anna a plaça Nova)

Tel. 5041 A. Apartat 782

CENTRE D'ENSENYAMENT ESSENCIALMENT PRACTIC, DE COMERÇ

Reforma de lletra.—Ortografia.—Correspondència comercial.—Documentació—Pràctiques d'escriptori.—*Mecanografia.*—Càlcul mercantil i Teneduria de Llibres per partida doble, aplicats a tota classe d'empreses incloses la *Banca* i la *Borsa.*—El Títol de Tenedor de Llibres, previs exàmens per pèrits i professors mercantils.—*Classes especials per a senyoretes.*—Practical of School Languages (Llengües vives) per professors estrangers i per mètodes moderns purament pràctics.—Taquigrafia.—Geografia comercial.—Llenguàfons.

De venda a ACCIÓ POPULAR - Carrer Cameros 3, Pral.

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 157